

De krul van Assenede

(foto: Ludo Goossens)

Assenede is een goede uitvalsbasis om de oostkant van het Meetjeslands Krekengebied te verkennen. Lang geleden had Assenede een haven, toen dit dorp nog verbonden was met de zee via de Vliet. Maar dat ontdek je straks wel, eens je het dorp achter je hebt gelaten.

Start

Kerk Assenede, Markt 17
Er is parkeergelegenheid rond de kerk.

Wandelroute

Afstand: 7 km

Bewegwijzering: volg het plannetje of download de gps-tracks op www.NPMeetjesland.be/strekdebene.
Opgelet: er zijn geen voetpaden langs de (volledig geasfalteerde) route. De Hollekenstraat is bij momenten een drukke weg. Het is ook één van de meest iconische wegen door het Asseneeds Krekengebied (zie infopunt 2). Een oproep aan de gemeente om hier werk te maken van wandel- en fietspaden...

Hou je hond aan de leiband en neem je afval mee naar huis.
Deze route verscheen eerder in verkorte versie in het Meetjeslands maandblad de Promeet.

1 Arbeiders strijden tegen de zee

Op deze plek in de Dijkstraat staat het standbeeld van een dijkwerker. Het is een beeldhouwwerk van Antoine Bral. Het moet de herinnering aan de vele dijkwerkers levend houden, die hier op het einde van de 15de eeuw een 25 kilometer lange dijk aanlegden van Boekhoute naar Terneuzen. De dijk werd de 'Landtdyck' en later ook de 'Graaf Jansdyck' genoemd – niet te verwarren met de Graaf Jansdijk in Boekhoute, die dateert van het begin van de 15de eeuw.

(bron: <https://meetjes.land>)

2 Klein, groot of rood?

Vanop deze dijk, die officieel de Hollekenstraat heet, heb je een prachtig uitzicht over dit hoofdzakelijk landbouwgebied, afgewisseld met waterpartijen en dijken. Het is om die reden ook één van de meest bekende dijken in Assenede. Links zie je verspreid over twee kilometer achtereenvolgens de Kleine, de Grote en de Rode Geul liggen, restanten van zeeïnvloeden. Vroeger overspoelde de zee herhaaldelijk het krekengebied. De aangespoelde klei maakte de grond vruchtbaar voor landbouw. Vanaf de 15de eeuw werden in Assenede dijken aangelegd die deze vruchtbare gronden geleidelijk aan van zeeïnvloeden vrijwaarden en zo ontstonden de polders. Wanneer water binnenstroomde na een dijkdoorbraak en het herstel lang op zich liet wachten, vormden zich geulen zoals deze. Eigenlijk is het opmerkelijk dat de geulen van vandaag bij hun ontstaan zelf zo kort actief geweest zijn: nauwelijks enkele tientallen jaren.

3 Verbinding met het vissersdorp

Je ving in de Hollekenstraat aan je rechterkant misschien al een glimp op van een waterloop, die vrijwel evenwijdig loopt met de Hollekensdijk: de Vliet. Van waar je nu staat kijk je recht op de Vliet, die onder de straat door stroomt. Ooit was De Vliet een brede beek die het achterliggende zandgebied afwaterde. Zeewater schuurde de beek uit tot een geul, die de haven van Assenede met de Braakman verbond. Die geul vertakte zich in kleinere geulen, waaronder de Grote Geul en de Rode Geul. In de 16de eeuw zorgden 'platbodemschuitjes' voor transport langs de Vliet, die toen een havengeul was die de haven van Assenede met de Braakman in Zeeuws-Vlaanderen verbond. Na inpoldering van het omliggende schor

verzandde de geul. Afgesloten van het getij konden de ingepolderde zijarmen niet dichtslibben, waardoor ze nog altijd bestaan.

Vandaag ontwatert de Vliet een zeer groot gebied. Errond ligt waardevolle natuur. Op deze zeer natte plekken met venige ondergrond ontwikkelen zich ruige rietlanden. Delen van dit soort zeldzame overgangszones in de Vliet worden samen met het nabijgelegen natuurgebied De Smalle Gelanden door Natuurpunt in stand gehouden via een doelgericht maaibeheer. Minder positief is dat de 'Vlietbeek' momenteel eigenlijk als een open riool fungeert. Het water van de beek is dus sterk vervuild, wat de ontwikkeling tot waardevol stuk natuur in de weg staat.

4 Een 'krekensbosje'

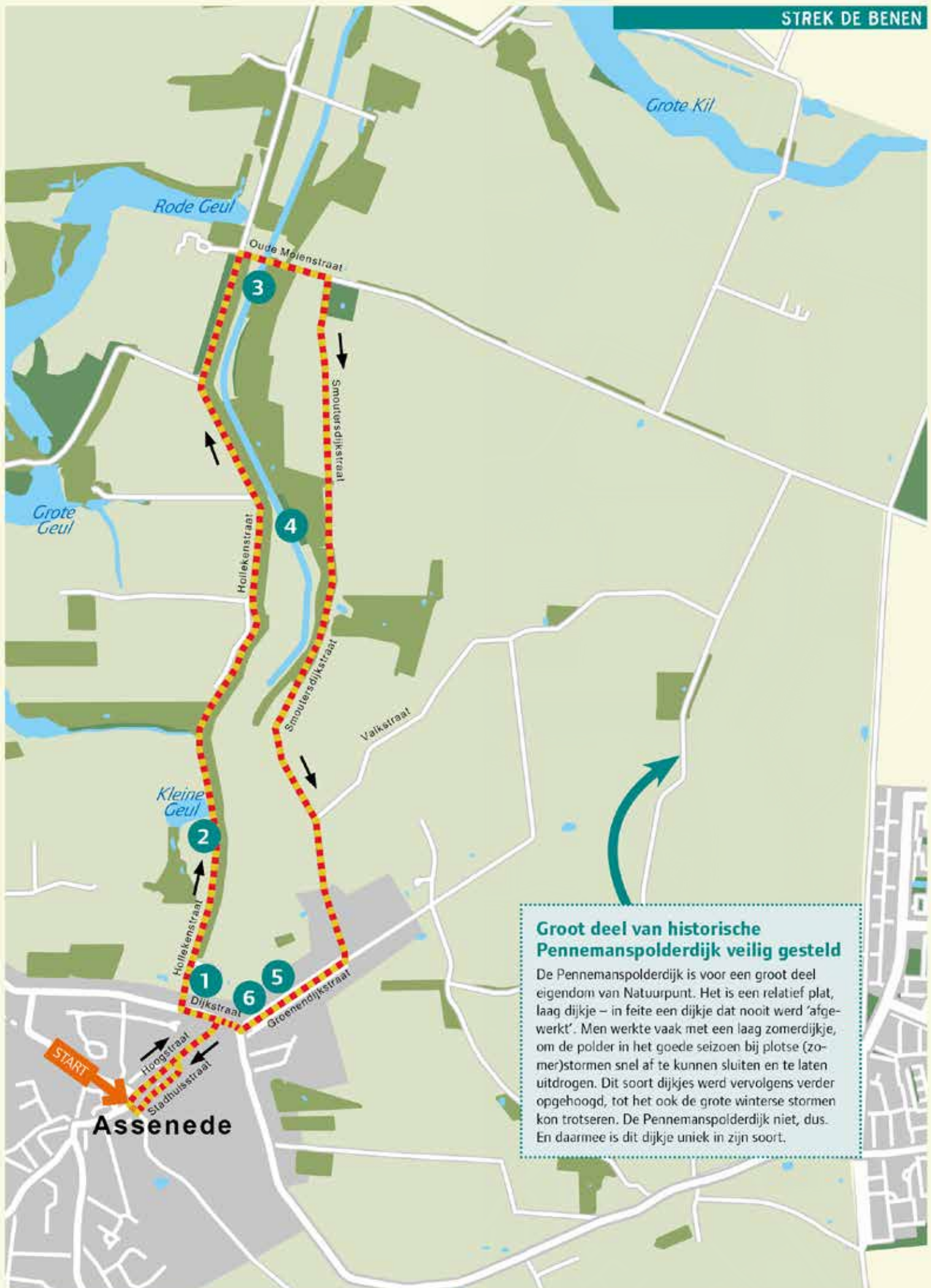
Het bos in de Smoutersdijkstraat is in handen van Natuurpunt. Hier wordt gestreefd naar natuurlijke verjonging. De bomen die vallen, kunnen blijven liggen.

De vrijgekomen plekken zorgen voor extra licht in het bos, wat kiemplanten de kans geeft om zich een weg omhoog te banen langs de andere bosreuzen. Achter het bos liggen de rietkragen van de Vliet. Die zijn een toevluchtsoord voor onder meer reeën en allerlei zangvogels.

5 Overal oorlog

Een opmerkelijke wandelaar ziet op een kleine 100 meter voor de Dijkstraat aan zijn linkerkant het dak van een Duitse bunker die tegen de Groenendijk(straat) aanplakt. Dit was een militaire post en vormde een onderdeel van de Hol-landstelling in de Eerste Wereldoorlog, een zware Duitse verdedigingslinie die gebouwd werd in 1917 en die een eventuele aanval vanuit Nederland moest opvangen. De bunker is overigens beschermd als monument. Meer hierover vind je op <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/301104>.

Groot deel van historische Pennemanspolderdijk veilig gesteld

De Pennemanspolderdijk is voor een groot deel eigendom van Natuurpunt. Het is een relatief plat, laag dijkje – in feite een dijkje dat nooit werd ‘afgewerkt’. Men werkte vaak met een laag zomerdijkje, om de polder in het goede seizoen bij plotse (zomer)stormen snel af te kunnen sluiten en te laten uitdrogen. Dit soort dijkjes werd vervolgens verder opgehoogd, tot het ook de grote winterse stormen kon trotseren. De Pennemanspolderdijk niet, dus. En daarmee is dit dijkje uniek in zijn soort.

6 Met een krul

Aan de Dijkstraat zie je voor je een plek waar je kan proeven van dé Vlaamse (zoniet Meetjeslandse) sport van weleer: krulbollen. Het Vlaamse petanque, zeg maar, naar het schijnt meer dan 1.000 jaar oud. Bijzonder aan deze sport is dat de schijf asymmetrisch is. Bedoeling is dan ook om die schijf zo dicht mogelijk rond een staak te laten 'krullen'. Vergis je niet: er gaat wat vakkennis gepaard met zowel de aanleg van de boldersbaan als met het spelen van het spel. Alle info over deze hippe sport vind je op www.krulbol.be. Een infobord iets verderop in de Dijkstraat, veel rest er niet van de haven van Boekhoute, die in 1505 werd opgedoekt. Wil je meer weten over het havenverleden van Assenede? Ga dan zeker eens een kijkje nemen in het bezoekerscentrum 'Vissersdorp zonder haven' in Boekhoute, een dorp verderop dat deel uitmaakt van Assenede.

Philippe Grambras, Gaea Rysselaere en Sam De Decker

natuurpunt en partners
Meetjesland vzw

Natuurpunt
Meetjeslandse Kreeken

Verder lezen

- Lees het boek 'Onvoltooid verleden tijd' uit 2013 van Sam De Decker, met beelden van Ludo Goossens.
- www.NPMeetjesland.be/natuurgebied/meetjeslands-krekengebied

DOE
MEE

Steun jij ook het Meetjeslands Kreekengebied?

Natuurpunt koopt en beheert in het Kreekengebied heel wat kreeken, dijken en graslanden. Een groot deel van het aankoopbedrag van de percelen moet Natuurpunt zelf bijeen krijgen. Daarom is jouw steun onontbeerlijk.

Je krijgt een fiscaal attest voor je gift vanaf 40 euro, waarmee je 60% van het bedrag terugkrijgt via je belastingsaangifte (enkel in 2020). Doe je gift op rekeningnummer BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, met de vermelding 'projectnr. 6634 Meetjeslandse Kreeken'.

